SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Pana Tadeusza” **Grupa A**

Adam Mickiewicz

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 22

10 zadań, 22 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Co Zosia dała Tadeuszowi przed jego wyjazdem?

Ⓐ Obrazek i relikwiarz
Ⓑ List i pukiel włosów
Ⓒ Pierścionek i różaniec
Ⓓ Chusteczkę i wstążkę

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Dlaczego Jacek Soplica zabił Stolnika Horeszkę?

Ⓐ Z rozkazu Rosjan, którzy obiecali mu majątek
Ⓑ Z zazdrości miłosnej - kochał córkę Stolnika
Ⓒ Dla pieniędzy - chciał przejąć skarbiec zamku
Ⓓ Z zemsty politycznej - za poparcie Konstytucji

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Czym różni się „Pan Tadeusz” od epopei antycznej (homeryckiej)?

Ⓐ Opisuje codzienność zamiast czynów heroicznych
Ⓑ Jest dłuższy i ma więcej ksiąg niż Iliada
Ⓒ Jest napisany prozą zamiast heksametrem
Ⓓ Ma więcej bohaterów i nie zawiera inwokacji

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj gwiazdozbiór do opowieści, którą Wojski snuje o nim w księdze VIII.

1. Kastor i Polluks	...	A. w gminnym zodiaku przechrzczeni na Litwę i Koronę
2. Wóz Dawida	...	B. wóz Anielski, z którego archanioł Michał zrzucił Lucypera
3. Smok	...	C. przez nie Bóg przesiał ziarnka żyta dla Adama
4. Sito	...	D. martwy Lewiatan, ryba, która zdechła po potopie

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–2 pkt)

Uzupełnij (księga IV). Po polowaniu na niedźwiedzia Asesor zachwala swoją strzelbę, dar księcia Sanguszki, zwaną (1) _____, a Rejent – strzelbę z napisem o Bałabanówce, zwaną (2) _____

(1) do wyboru: Sanguszkówka / Potockówka / Horeszkówka / Radziwiłłówka
(2) do wyboru: Turkówka / Sagalasówka / Rejentówka / Dobrzynówka

Zadanie 6. (0–3 pkt)

Uzupełnij luki.

Pod (1) _____ Jacek, zwany Robakiem, przeniósł generałowi Ryszpansowi listy od Kniaziewicza. W Hiszpanii, gdy ułani zdobywali (2) _____, był dwukrotnie ranny obok Kozietulskiego. Austriacy więzili go w lochach w (3) _____.

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Podaj tytuły trzech dowolnych ksiąg „Pana Tadeusza".

Zadanie 8. (0–3 pkt)

Opisz krótko postać Gerwazego - kim był i jaką rolę odgrywał w „Panu Tadeuszu".

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Opisz krótko, jak zmieniają się uczucia Tadeusza - od Telimeny do Zosi.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

> „Bardziej niźli z miłości, może z głupiej pychy, / Zabiłem; więc pokora…" […] „Spuściłem głowę, kwestarz, zwałem się Robakiem, / Że jako robak w prochu…"

Wyjaśnij, jak Jacek Soplica w spowiedzi (księga X) tłumaczy przybrane imię Robak i co wyznaje o prawdziwej przyczynie zbrodni.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/pan-tadeusz

SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Pana Tadeusza” **Grupa B**

Adam Mickiewicz

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 22

10 zadań, 22 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Kto jest autorem „Pana Tadeusza”?

(A) Zygmunt Krasiński
(B) Juliusz Słowacki
(C) Cyprian Kamil Norwid
(D) Adam Mickiewicz

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Jak Mickiewicz przedstawia stosunek do Napoleona?

(A) Ambiwalentny - nadzieja połączona z wątpliwościami (postać Macieja)
(B) Nie porusza tego tematu - epopeja pomija wątki polityczne
(C) Negatywny - Napoleon jako okupant wykorzystujący Polaków
(D) Jednoznacznie pozytywny - Napoleon jako zbawca Polski i Litwy

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Kto zabił niedźwiedzia podczas polowania?

(A) Hrabia (ze sztucera pożyczonego od Wojskiego)
(B) Asesor (ze swojej słynnej sagalasówki)
(C) Rejent (z dubeltówki, strzałem w samo serce)
(D) Ksiądz Robak (z jednorurki Gerwazego)

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj postać do jej funkcji symbolicznej w utworze.

1. Maciej Dobrzyński	...	A. Integracja społeczna różnych grup
2. Jacek/Robak	...	B. Pokuta i odkupienie
3. Hrabia	...	C. Tradycja i konserwatyzm
4. Jankiel	...	D. Romantyczny indywidualista

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–2 pkt)

Uzupełnij (księga IV). Wojski, który w opowieści o Domeyce i Doweyce był sekundantem, nosi nazwisko (1) _____, a pogodzeni sąsiedzi w miejscu pojedynku przez niedźwiedzią skórę zbudowali karczmę o nazwie (2) _____

(1) do wyboru: Bolesta / Skołuba / Buchman / Hreczecha
(2) do wyboru: Jelonek / Zajączek / Niedźwiadek / Lisek

Zadanie 6. (0–3 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Poeta, nazywając siebie ptakiem (1) _____ lotu, chce ominąć strefy ulewy i grzmotu. Jedyną krainą, w której jest trochę szczęścia dla Polaka, nazywa kraj lat (2) _____. Marzy, żeby jego księgi zbłądziły pod (3) _____ i czytały je wieśniaczki.

(1) szybkiego / wysokiego / dalekiego / małego
(2) dziecinnych / tułaczych / przyszłych / wojennych
(3) trony / sztandary / strzechy / ołtarze

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Kim jest Tadeusz Soplica? Opisz tytułowego bohatera.

Kim jest Tadeusz Soplica? Opisz go w 2-3 zdaniach.

Zadanie 8. (0–3 pkt)

Jakie cechy epopei zachowuje „Pan Tadeusz"? Wymień 3-4.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Jak Mickiewicz przedstawia relacje polsko-żydowskie na przykładzie Jankiela?

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wymień trzy główne rody szlacheckie występujące w „Panu Tadeuszu”.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/pan-tadeusz

Sprawdzian z „Pana Tadeusza”

Grupa A

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **B**

3. (1 pkt) **A**

4. (4 pkt) **1–A, 2–B, 3–D, 4–C** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) Sanguszkówka; (2) Sagalasówka** — po 1 pkt za lukę

6. (3 pkt) **(1) Hohenlinden; (2) Somosierrę; (3) Szpilbergu** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Np. Księga I Gospodarstwo, Księga IV Dyplomatyka i łowy, Księga VIII Zajazd.
Punktacja: Za 2 poprawne tytuły ksiąg (12 ksiąg: I Gospodarstwo, II Zamek, III Umizgi, IV Dyplomatyka i łowy, V Kłótnia, VI Zaścianek, VII Rada, VIII Zajazd, IX Bitwa, X Emigracja. Jacek, XI Rok 1812, XII Kochajmy się): 2 pkt; za 1 poprawny tytuł: 1 pkt.

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Gerwazy Rębajło to stary Klucznik zamku Horeszków. Po zamordowaniu Stolnika przez Jacka Soplicę przejął misję zemsty. Był głównym inicjatorem zajazdu na Soplicowo i nosił sławną szablę Scyzoryk.
Punktacja: Za każdy z 3 elementów: (a) Klucznik zamku Horeszków, stary sługa wierny rodowi (1 pkt); (b) misja zemsty za śmierć Stolnika Horeszki (1 pkt); (c) rola organizatora zajazdu — główny inicjator zajazdu na Soplicowo (1 pkt).

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Tadeusz najpierw fascynuje się Telimeną — starszą, doświadczoną kobietą (miłość zmysłowa). Stopniowo odkrywa Zosię i przenosi na nią uczucia. Miłość do Zosi jest czystsza i dojrzalsza — kontrast wobec banalnego flirtu z Telimeną.
Punktacja: Za każdy etap: (a) początkowe zauroczenie Telimeną — zmysłowe, naiwne (1 pkt); (b) odkrycie Zosi i przeniesienie uczuć (1 pkt); (c) dojrzała, czysta miłość do Zosi vs. flirt z Telimeną (1 pkt).

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Jacek wybrał imię Robak, bo chciał upokorzyć się jak robak w prochu – pokora miała być lekarstwem na pychę. Przyznaje, że zabił Stolnika bardziej z głupiej pychy i urażonej dumy niż z miłości do jego córki, którą mu odmówiono.
Punktacja: Wyjaśnienie imienia: znak pokory i pokuty, poniżenia się dawnego pysznego zawadiaki (jak robak w prochu) (1 pkt). Wskazanie przyczyny: pycha, urażona duma po odrzuceniu (czarna polewka), bardziej niż miłość do córki Stolnika (1 pkt). 2 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **A**

3. (1 pkt) **D**

4. (4 pkt) **1–C, 2–B, 3–D, 4–A** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) Hreczecha; (2) Niedźwiadek** — po 1 pkt za lukę

6. (3 pkt) **(1) małego; (2) dziecinnych; (3) strzechy** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Tadeusz Soplica to młody szlachcic, który po latach nauki w mieście powraca do rodzinnego Soplicowa na Litwie. W odpowiedzi należy uwzględnić jego cechy charakteru: jest młody, pełen temperamentu, romantyczny, skory do zakochiwania się (najpierw myli Zosię z Telimeną, potem szczerze zakochuje się w Zosi). Ważne jest też wskazanie jego roli w epopei jako reprezentanta młodego pokolenia szlachty, który dojrzewa do odpowiedzialności i patriotyzmu, co widać między innymi w jego udziale w walkach i zaangażowaniu w sprawę narodową. Bohater jest potomkiem Jacka Soplicy (księdza Robaka), co tworzy ważny kontekst rodzinny i pozwala mówić o motywie odkupienia win ojca przez syna. Na pełne punkty odpowiedź powinna zawierać co najmniej dwa konkretne elementy: opis cech charakteru oraz umieszczenie postaci w kontekście fabuły lub tematyki patriotycznej utworu. Pamiętaj, że samo wymienienie imienia i nazwiska bez żadnej charakterystyki nie wystarczy do uzyskania maksymalnej liczby punktów.
Punktacja: Podanie imienia lub jednoznaczne wskazanie bohatera (1 pkt); opisanie co najmniej dwóch cech jego charakteru, wyglądu lub zachowania z odwołaniem do tekstu (1 pkt).

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Cechy epopei: inwokacja, podział na 12 ksiąg, narrator wszechwiedzący, wers epicki (13-zgłoskowiec), rozbudowana fabuła, katalogi postaci, porównania homeryckie, stały epitet.

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Jankiel to przykład harmonijnego współżycia - szanowany przez szlachtę, patriota polski („Żyd poczciwy Ojczyznę jako Polak kochał"), symbol tolerancji i integracji.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Soplicowie, Horeszkowie, Dobrzyńscy.
Punktacja: Za 2 poprawne rody (Soplicowie, Horeszkowie, Dobrzyńscy): 2 pkt; za 1 poprawny ród: 1 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 22 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	20–22 pkt
dobry (4)	17–19 pkt
dostateczny (3)	11–16 pkt
dopuszczający (2)	7–10 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/pan-tadeusz**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.